

умовах процес навчання іноземним мовам відбувається в межах загальноприйнятої соціокультурної моделі навчання, яка розглядається як основа здійснення професійної міжкультурної комунікації, тобто спілкування з урахуванням мовних особистостей та культурних середовищ. Тому поліцейський повинен вміти не тільки правильно формулювати думки, а й дотримуватися культурної норми, прийнятої у носіїв мови. Цьому він може навчитися на тренінгах міжнародного спілкування.

Список використаних джерел

1. Як навчаються поліцейські. URL: <http://www.britishcouncil.org.ua/year-of-english/updates/blog/Taking-Police-to-School> (21.03.2020)

2. English for Police. URL: <https://www.englishclub.com/english-for-work/police.htm> (22.03.2020)

3. Pielmus C. G. Innovation in teaching english for law enforcement: a technology-integrated approach. *SOCIETY. INTEGRATION. EDUCATION*. International Scientific Conference. Vol. III, May 25th-26th, 2018. P. 566-579.

4. Бочевар А. Г. Застосування інформаційно-комунікаційних технологій у процесі викладання іноземної мови за професійним спрямуванням у вищій юридичній школі. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія : Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт*. 2017. Вип. 147(2). С. 272-275.

Звєгінцева А. М.,

здобувач вищої освіти 1 курсу
факультету підготовки фахівців
для підрозділів кримінальної поліції,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Подворчан А. З.,

старший викладач кафедри українознавства
та іноземних мов,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ЗАКОНОДАВСТВО ПРО УКРАЇНСЬКУ МОВУ

З початку заснування незалежної України у Конституції була закріплена державна мова, але мало хто розмовляв на цій мові. З часом усе більше людей почало розмовляти на українській мові, але самого закону не було, який закріплював державну мову у сфері праці та інших.

В Україні з 16 липня 2019 року набув чинності закон, який закріпив українську мову як єдину державну на території країни. Відтепер українська мова стає обов'язковою для органів центральної та місцевої влади і в суспільному житті. Дія закону не поширюється на приватне спілкування і здійснення релігійних обрядів. Українська мова повинна використовуватися в освітній сфері і трудових відносинах, в медичних установах, в обслуговуванні споживачів і в рекламі. Газети і журнали можуть видаватися і на інших мовах, але повинні мати й україномовні версії. У бібліотеках, книгарнях і газетних кіосках не менше 50% продукції має бути державною мовою.

Закон передбачає створення «мовної комісії», в обов'язки якої входить контроль за застосуванням української мови. Також планується ввести іспити для чиновників, що визначають рівень знання мови. Закон не передбачає кримінальної відповідальності за його порушення. При цьому порушення прав громадян в питанні отримання послуг українською мовою будуть каратися штрафом.

Закон також передбачає організацію безкоштовних курсів української мови для дорослих. У той же час передбачається, що володіння українською мовою стане обов'язковим для осіб, які мають намір отримати українське громадянство. Для цього потрібно буде скласти іспит на рівень володіння державною мовою. Іноземні військовослужбовці, які проходять службу у Збройних Силах України та мають державні нагороди, де набуття ними українського громадянства становить національний інтерес, зможуть отримати його без посвідчення на знання державної мови. Їм потрібно буде опанувати мову протягом року після отримання громадянства.

Закон передбачає, що супровід культурно-мистецьких, розважальних і видовищних заходів в Україні має здійснюватися державною мовою. При цьому достатньо бажання одного учасника заходу, щоб зобов'язати організаторів забезпечити його переклад.

У багатьох країнах Європи використання мов регулюється на законодавчому рівні, причому часто, хоча і не завжди, – з метою зміцнити знання і застосування однієї офіційної або державної мови. При всій правомірності цієї мети нерідко влада, не погоджуючи це належним чином з представниками мовних меншин і не враховуючи їх права та потреби, порушує їх права. Іноді закони про використання мов супроводжуються примусовими заходами щодо їх реалізації. Законодавство про використання мов має відповідати реальним потребам суспільства, наприклад, покращувати володіння учнів офіційною мовою, спрощувати взаємодію з державними органами представників національних меншин, полегшувати їх доступ на ринок

праці, забезпечувати їм можливість зберігати свої мову і культуру, залишаючись при цьому повноцінними членами суспільства.

Важливо, щоб всі заходи щодо зміцнення використання державної мови супроводжувалися надійними гарантіями для представників національних меншин, дозволяючи їм реально користуватися своєю рідною мовою, у тому числі в системі освіти.

Дотримання мовних прав представників меншин здатне стимулювати їх до вивчення та використання державної мови, оскільки при таких обставинах це, швидше за все, вже не буде сприйматися ними як посягання на їх власну культурну і мовну ідентичність. Час також є істотним компонентом збалансованої та справедливої мовної політики. Законодавчі реформи і зміна мовної політики повинні проводитися поступово, щоб у людей була можливість без негативних наслідків набутти необхідних навичок. Це в першу чергу стосується реформ у сфері освіти, коли ні в якому разі не можна допускати, щоб порушувалися права учнів – представників мовних меншин. Тому, щоб не було проблем під час реформ, ми повинні не забувати про людей, які живуть в нашій країні, у процесі вивчення нашої рідної мови.

На наш погляд, потрібно залишити певну кількість шкіл, які створені для різних мовних меншин. Але з умовою, щоб там було багато уроків з української мови та літератури. Українська література потрібна мовній меншині, щоб вони більш розуміли, яка вона була, етапи її розвитку і показати оригінали творів геніїв українського народу, яких переклали на різні мови.

Для цього повинні бути безкоштовні школи, які будуть навчати всіх людей, які хочуть вивчити українську мову, незалежно від віку, статі, кольору шкіри, національності та ін. Це покаже, що наша країна сприяє та допомагає народу для вивчення мови.

Отже, зараз українська мова стала офіційною і більш розповсюдженою. За це боролися видатні українські політичні діячі, наприклад, Шевченко, Франко, і це нарешті здійснилося. Можемо зробити висновок, що сьогодні українська мова захищена на законодавчому рівні.

Список використаних джерел

1. Біла книга національної освіти України / Акад. пед. наук України ; за ред. В. Г. Кременя. Київ: [б. в.], 2009.

2. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19>

3. Конституція України.
http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/Z960254K.html

4. Слісаренко Ігор. Державна мова як знаряддя контролю владою засобів масової інформації в Україні. *Проблеми утвердження і функціонування державної мови в Україні*. (Матеріали міжнародної наукової конференції 28-29 листопада 1996 р.) Київ, 1998. С. 85.

Зубик Ю. М.,

курсант,

Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

Науковий керівник: Новицька І. В.,

викладач кафедри гуманітарних дисциплін та

психології поліцейської діяльності,

Дніпропетровський державний

університет внутрішніх справ

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ КОМУНІКАЦІЙНИХ БАР'ЄРІВ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ КУРСАНТАМИ

На сучасному етапі, коли відбувається поглиблення та зміцнення міжнародних зв'язків, володіння іноземними мовами є, можливо, головною умовою ефективної взаємодії з міжнародними партнерами. Однак, при вивченні мов дуже часто виникають проблеми, які не завжди пов'язані з самою системою навчання. Такі проблеми нерідко спостерігаються у поліцейських та курсантів й обмежують їхні кар'єрні можливості в майбутньому, а також можуть створити певні труднощі під час виконання службових обов'язків.

Основною причиною незнання, або поганого володіння іноземними мовами, на нашу думку, є комунікаційні бар'єри, які поділяються на фізичні та психологічні (особистісні). *Фізичними* бар'єрами є перешкоди в самому середовищі комунікації, що проявляються в значній відстані між людьми, або навіть у політиці держави, яка обмежує спілкування з особами з певних країн. Однак, в час інформаційних технологій люди здатні прибрати будь-які кордони у спілкуванні та забезпечити ефективну комунікацію як для виконання робочих задач, так і для простої взаємодії з носіями інших мов [2, с. 112].

Інша ситуація складається з *психологічними* бар'єрами – певними психічними станами, які проявляються в пасивності суб'єкта та перешкоджають виконанню тих чи інших дій. Механізм впливу